

Ł ó d ź

Cena numeru
15 gr.

Cena prenumeraty
miesięcznej

Dla robotników 4 zł.
Odoszren. do domu 30 gr.
Z dostawą poczt. 6 zł.
Poza Łodzią egz. gr.

Należność pocztowa
uiszczona ryczałtem.

Redakcja i Administr.

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 100 - 28.

Konto „ROZWOJ”
60,594

Red. przyjmuje od 5 — 6

Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

rok 1933.

NARODOWY

PRAD

Wtorek, 29-go Sierpnia

Wszechświatowa walka walut

Londyn 28-8

Tutejsze koła finansowe liczą się z mogącą nastąpić inflacją dolara, mimo, iż na razie prezydent Roosevelt nie uciekłby się do legalnej dewaluacji.

Dalsza niższa dolara i funta, które są w pewnej zależności od siebie postępuje szybko naprzód. W ciągu ub. tygodnia cena złota osiągnęła najwyższy poziom. Od początku roku bież. cena złota wynosiła 128 sh. i 4 peny za uncję podnosząc się w okresie tygodnia o 4 sh. i 4 peny na uncję. W City liczą się z możliwością dalszego spadku funta do

140 sh. za uncję złota, a — następnie tego — z odstąpieniem Francji. a za nią i innych krajów — od sztandaru złota.

Z Johannesburga donoszą o istnieniu projektu obniżki funta południowo-afrykańskiego o 25 proc. w stosunku do szterlinga, aby umożliwić rolnikom południowo-afrykańskim konkurencję z Australją.

Na zapowiedzianej konferencji gubernatora Banku Angielskiego Normana, który od był już kilka konferencji z przedstawicielami skarbu angielskiego, z gubernatorem Banku federalnego oraz feoeralnego oraz prezydentem

Roosenfeltem zostanie ustalony wzajemny stosunek funta i dolara, przyczem zaś tutejsze sfery finansowe współdziałają tak, że niewątpliwie dojdzie do walutowego porozumienia między Anglią i Ameryką.

Niepewność co do dalszych losów funta i innych walut przejawia się w masowym skupianiu złota na rynku londyńskim. Suma Anglja zakupiła złota od początku roku na sumę 70 milj. funtów.

Ponowna niższa funta

Londyn 28-8

Wobec tego iż giełdy angielskie były w sobotę nieczynne nie odbyła się dotychczas ponowna niższa funta na papierach wartościowych i akcjach.

Dzienniki spodziewają się w dniu jutrzejszym sensacyjnej wyżki cen, w której, jak ogólnie spodziewają się, uwzględniony będzie prawdopodobnie dalszy spadek funta.

W kołach prasowych wyrażano przekonanie, iż świat cały znajduje w się przededniu nowych wypadków i rozstrzygnięć w dziedzinie polityki walutowej. Rozwój sytuacji na

rynku walut zagranicznych emusi kraje, posiadające jeszcze parytet złota, do powzięcia w najbliższych tygodniach wczesnych decyzji

„Sunday Express” wskazują na to, iż francuska polityka walutowa przyczyniła się do ponownej obniżki funta i dolara. Dziennik oświadcza iż wszystkie banki francuskie z państwem Bankiem Francji na czele czyniły w ostatnich olbrzymie wysiłki, ażeby zamieścić swe zapasy walut obcych na złoto, przez co wywołały panikę złotową. Dziennik stwierdza, iż jeden ze znanych banków francuskich zgromadził sam złota na sumę blisko 2 mil

jardów złotych i zdeponował w jednym z banków angielskich.

Londyn 28-8

Haussa trwająca od pewnego czasu na rynku złota, spowodowała nowe ożywienie w południowo-afrykańskich kopalniach złota. Wiadomości nadchodzące z Johannesburga, stwierdzają, że cały Transwal opanowany jest gorączką złota. W Capstadzie i Johannesburgu dokonano licznych transakcji akcjami kopalni złota. Za prawie eksploatacji terenów złotodajnych płacono fantastyczne sumy.

Terror w Niemczech

PRAGA 28-8

Z danych dotyczących obozów koncentracyjnych w Niemczech wynika, że w 65 obozach przebywa 45 tysięcy internowanych

Ogólna liczba więźniów politycznych w Niemczech wynosi około 80 tysięcy

Największe obozy koncentracyjne znajdują się w Oranienburgu (Brandenburgia) z 2000 internowanych, Osnabruck (Hannover) ponad 2000 internowanych i położony w szeregach górnie niemieckiej, bagnistej okolicy obóz w Dachau, na północ od Monachjum, 3500 internowanych.

BERLIN 28-8

Przeprowadzono tu rewizję w mieszkaniu b. posła komunistycznego Piecka przebywającego zagranicą. Skonfiskowano znaczna ilość zakazanych druków i aresztowano trzech członków jego rodziny.

Według komunikatu blura Wolffa z Wiesbadenu, w dniu 19 bm. został rozstrzelany komunistą Mueller, który usiłował zbiec z siedziby komendy szturmówki narodowo-socjalistycznej

W Niemczech wykonano dziś 5 wyro-

ków śmierci. Na podwórzu więziennym w Butzbach pod Darmstadem, stracony został Buechler, oskarżony o zabójstwo hitlerowca Grossmana. W Swidnicy stracono czeladnika kowalskiego, skazanego na śmierć za zabójstwo służącej, połączone z rabunkiem jej oszczędności. Na podwórzu więziennym w Torgau stracono 2-ch mężczyzn i jedną kobietę, oskarżonych o morderstwo, względnie podżeganie do zabójstwa krewnego dla uzyskania spadku

Ewolucja polityki Włoskiej

Paryż 28-8

— „Le Temps” dzisiejszy artykuł swej „kroniki codziennej” poświęca się ewolucji polityki włoskiej.

Ze Włochy dążą do odegrania pierwszoplanowej roli w sprawach Europy — pisze

dziennik to rozumie się samo przez się samo przez się, jeśli zaobserwujemy stałą tendencję konsolidowania ustroju faszystowskiego przez stosowania polityki prestige'u. Wszystkie interesy Włoch pchają je obecnie w tym kierunku. Dlatego też współpraca włosko-niemiecka nie może być zjawiskiem stałym gdyż wytworzy się czasem taka sytuacja, że wpływy włoskie i wpływy niemieckie zetną się w centrum kontynentu.

Anschluss, pierwszy etap nowego „Drang nach Osten” stanowiłby poważną groźbę dla Tryjestu i zamknąłby ekspansji włoskiej drogę na Bałkany.

Inicjatywa zawarcia paktu czterech z jaką wystąpił Mussolini zamknąć drzwi przez wyłączną współpracę Włoch z Rzeszą, zasłaniając możliwość współpracy z Anglią i Francją oraz zapewniając sobie zupełną swobodę działania.

Konieczność ochrony najżywoźniejszych interesów — kończy dziennik — sprawdza zawsze Włochy w chwilach krytycznych drogę współpracy z Francją i Anglią.

Kaczność telefoniczna z Rosją

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zamiera rozszerzyć ruch telefoniczny między Polską a ZSRR (poza istniejącą już komunikacją z Moskwą i Mińskiem.) W związku z tem Ministerstwo zwróciło się do samorządu gospodarczego o podanie miejscowości w Rosji Sowieckiej, z którymi ze względu na stosunki przemysłowo-handlowe należałoby wprowadzić komunikację telefoniczną.

Izby Przemysłowo-Handlowe wypowiedziały się naogół za wprowadzeniem normalnej komunikacji telefonicznej przedewszystkiem z Leningradem, Odessą, Kijowem, Charkowem i Tyflisem.

Nadmiar kapitału w Szwecji

W Szwecji daje się zauważyć nadmiar kapitału, przeważnie wskutek tego, że przemysł eksportowy ścignął swoje wierzytelności i ulokował przejściowo w bankach. Rędy skonto weksli krajowych w banku państwa osiągnęło niską sumę (od szeregu lat nienotowaną)—29,7 milionów koron.

Wielkie banki szwedzkie z coraz większą trudnością znajdują lokatę dla swych kapitałów. Nadzwyczajna płynność, która w największym banku szwedzkim wyraża się w sumie 516 milionów koron, skłoniła tę instytucję do obniżenia stopy procentowej o pół proc. do 2 i pół proc. dla wkładów terminowych.

Spadek funta i dolara

LONDYN, 28. 8.

Prasa londyńska przypisuje doniosłe doniesienie znaczenie audiencji gubernatora Banku Anglii u prezydenta Roosevelta. Szereg dniów wskazuje, że zasada parytetu złoła ponownie jest zachwiana. „Financial News” pisze, że nie może być wojny o wojnie walutowej pomiędzy Anglią a Ameryką. Spadek kursu funta sterlinga nastąpił ze względów sezonowych. Należy się liczyć z dalszym spadkiem zarówno funta, jak i dolara oraz zwyżką walut, opartych na zlocie.

Oświadczenie Roosevelta

WASZYNGTON, 28. 8.

Roosevelt oświadczył, że nie zamierza stabilizować dolara, dopóki inne narody nie zrównoważą swych budżetów i nie oprą swych walut na pewnych podstawach.

Fortyfikacje wschodnie Francji

PARYŻ, 28. 8.

Premier Daladier, zwiedzający prace fortyfikacyjne na granicy wschodniej, przybył do Metz samolotem. Prezes rady ministrów spędził ubiegły wieczór w Metz, a w ciągu dnia dzisiejszego zwiedzi fortyfikacje, wzniesione na brzegach Mozeli.

Protest prasy francuskiej przeciwko podatkowi

PARYŻ, 28. 8.

Wczorajsze przemówienie ministra budżetu Lamoureux w Baussac, w którym minister podał cyfry budżetu 1934 r. przewidującego deficyt w wysokości 6 miliardów franków, wywołało ostre wystąpienia prasy przeciwko nowym projektom podatkowym, do których ucieka się rząd w celu pokrycia niedoborów. Prasa podkreśla, iż zdolność podatkowa obywateli osiągnęła już swe maksimum i wszelkie nowe próby nałożenia ciężarów podatkowych odbijają się fatalnie na ogólnej sytuacji gospodarczej kraju.

Ciekawe zjawisko walutowe

Sutki milionów dolarów w Stanach Zjedn. schowane podczas kryzysu, powracają do banków.

Jednocześnie z powrotem pieniądza do banków, zmniejszając się zaczęła ilość pieniędzy w obiegu. W marcu br. w obiegu znajdowało się 7.538 mil. dolarów, w ubiegłym tygodniu ilość ta spadła do poziomu 5 i pół miliona dolarów.

GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA

Z. PĘTKOWSKIEJ I W. MACINSKIEJ

Ul. Wólczańska Nr. 55.

(Pełne prawa gimn. państw.—kategoria A).

Początek lekcyj — 21 sierpnia. W sprawie przyjęć kandydatek

sekretariat udziela informacji

Burze i powodzie w Stanach Zjednoczonych

NOWY JORK 28. 8.

Burze i powodzie we wschodniej części Stanów Zjednoczonych trwają w dalszym ciągu. W wielu miejscach powstały prawdziwe jeziora, tak że komunikacja odbywa się za pomocą łodzi lub samolotów. W ten sam sposób dostarczane są tam środki żywności. W miejscowości Laurel w stanie Delaware 200 rodzin znajduje się na wysepce otoczonej ze wszystkich stron wodą.

Czerwony Krzyż zaopatruje powodzian w środki żywności za pomocą łodzi. Znajdu-

ją się oni w wielkim niebezpieczeństwie, ponieważ położona niedaleko tama grozi zerwaniem. Ogniskiem cyklonu są okolice jeziora Ontario. 50 mieszkańców małej wyspki, położonej w zatoce Wirginji jest odciętych od świata. Na wyspie tej znajduje się posterunek amerykańskiej straży nadbrzeżnej. Żywność przywożona jest samolotami. Wszystkie domy na wyspie są, na skutek burzy, uszkodzone lub też całkowicie zniszczone. Rolę ludności jest krytyczna.

KOLOSALNA MANIFESTACJA PRZED KOLOSALNYM POMNIKIEM

PARYŻ, 28. 8.

Wczorajsza wielka manifestacja Niemców u stóp kolosalnego pomnika Germanji w Niederwald nad Renem zajmuje całą prasę francuską. Zamiast zapowiedzianych przez propagandę hitlerowską 2000 przybyło 55,000 mieszkańców Saary i wzięło w niej udział. Sprawozdawca „Journalu” Helsey pisze, że manifestacja jest początkiem wielkiej propagandy niemieckiej, która nie cofnie się przed niczem, by sprowadzić zwycięską dla Niemców wynik plebiscytu dnia 1 stycznia 1935 roku. Mimo terroru i gróźb syndykaty chrześcijańskie, socjalistyczne i komunistyczne w Zagłębiu Saary stawiają opór hitlerowcom i ich propagandzie za przyłączeniem się do Rzeszy. Mieszkańcy Saary boją się jednak, by pewnego dnia Francja nie pozostawiła ich swemu losowi, podobnie, jak opuściła przed 10 laty autonomistów nadreńskich, których nacjonalisci potem bezkarnie spalili.

Opinia Helseya jest pierwszym względnie optymistycznym prognozykiem, jaki pojawił się w prasie francuskiej w sprawie plebiscytu w roku 1935. Dotychczas prasa francuska — wprawdzie opozycyjna — twierdziła, że propaganda w Zagłębiu Saary za powrotem do Rzeszy robiła wielkie postępy i że rząd francuski nic nie uczynił, by zapewnić w plebiscycie większość dla projektu utrzy-

mania obecnej niezawisłości Saary.

Dzienniki notują pogłoskę, że prezydent rządu Saarbruecken zamierza zawiadomić o prowokacyjnej manifestacji w Niederwald radę Ligi Narodów.

Antysemitizm we Francji

PARYŻ, 28. 8.

Na wychodzącego z kolejki podziemnej niejakiego Etkina Fekisa napadła grupa młodzieży i pobiła go do krwi. Powodem napaści był znaczek organizacji sjonistycznej, wpięty w klapkę marynarki Jokisa, co było bez pośrednią przyczyną ostrych uwag napadających, a następnie pobicia Fekisa. Ciężko rannego odwieziono do szpitala.

PARYŻ, 28. 8.

Do jednej z restauracji żydowskich w czasie obiadu rzucono szklane naczynie wypełnione gazem łzawiącym. Biesiadnicy i służba musieli opuścić restaurację. Działanie gazu było tak silne, iż z sąsiedniego magazynu robotnicy musieli uciec na ulicę. Straż ogniowa, wezwana przez władze policyjne, za pomocą specjalnych przyrządów przystąpiła do usunięcia gazu z sali restauracyjnej.

Legionista i Witos

Prezes Stronnictwa Ludowego pos. Witos bawił w sobotę w Krakowie w sprawach organizacyjnych. Gdy popołudniu szedł plan-tami koło teatru im Słowackiego napotkał grupkę legionistów którzy go poznali.

Minąwszy go zaczęli dowcipkować na temat jego losu. Nagle jeden z nich zauważył: — „Nie gadajcie nic, on jeszcze będzie premierem”.

Nikt nie zaproponował. Przeszono dowcipkować.

Za złamane serce 500 tysięcy dolarów

NOWY JORK, 28. 8.

Prasa donosi, że tancerka nowojorska Jeanne de la Mar wytoczyła znanemu inżynierowi Ralfowi Modrzejewskiemu proces, w którym żąda odszkodowania w sumie 500 tysięcy dolarów za „złamane serce”.

Twierdzi ona, że Modrzejewski swego czasu obiecywał ją zaślubić. Modrzejewski, liczący obecnie 72 lata, ożenił się przed dwoma laty.

Przyczyny redukcji urzędników

Dla dokładnego poznania stanu gospodarczego państwa należy od czasu do czasu zapoznać się z ogólnymi liczbami, przy pomocy których można jak w zwierciadle, dokładnie przglądać się stanowi gospodarczemu kraju.

„Wiadomości Statystyczne” z połowy lipca podają szczegółowo opracowane zestawienia za 3 ostatnie lata. Z zestawień tych dowiadujemy się, że w roku 1930 wydobyto w Polsce węgla 37 i pół miliona tonn, a w r. 1931 zaledwie 28 milionów. Cyfry, dotyczące roku bieżącego, wykazują dalsze zmniejszenie. Przyczyny tego tkwią zarówno w zahamowaniu wywozu węgla zagranicę, jak w zmniejszeniu spożycia w kraju, szczególnie dla celów przemysłowych. Ropy naftowej w r. 1930 wydobyto 663 tysiące tonn a w roku 1932 już tylko 570 tysięcy tonn. Przemysł celmentowy w 1930 r. produkował 832 tysiące tonn, w 1932 r. tylko 365 tysięcy, a w roku bieżącym, w ciągu 5 miesięcy, zaledwie 73 tysiące tonn. Wyrób stali i surowca żelaza wynosił w 1930 r. 1,7 miliona tonn, a w 1932 r. 0,7 miliona tonn, zmniejszenie wytwórczości wynosiło milion tonn, prawie 59 procent. Robotników, pracujących w górnictwie, hutnictwie i przemyśle przetwórczym, było w roku 1930 736 tysięcy, a w maju r. 471 tysięcy, z czego tylko 213 tysięcy pracuje cały tydzień, a więcej niż połowa pracuje zaledwie kilka dni w tygodniu. Pracowników umysłowych zarabiających w 1930 r. mieliśmy 464 tysiące, a w kwietniu tylko 263 tysiące. W ciągu 3 lat liczba bezrobotnych wzrosła o przeszło 400 tysięcy osób, nie licząc rolnictwa. Ogółem można śmiało, niestety, stwierdzić, że ¼ miliona ludzi jest dziś w Polsce bez pracy. W roku 1930 wywieźliśmy towarów za 2 miliardy 433 miliony złotych, a w ciągu 6 miesięcy roku bieżącego za 435 milionów. Dzisiejszy nasz wywóz wynosi zaledwie 33 procent wywozu z przed lat trzech. Przewóz towarów na kolei wynosił w 1930 r. 61 milionów tonn, a w 1932 roku tylko 44 miliony. Pieniądzy było w obiegu w 1930 roku miliard 569 milionów złotych, a w czerwcu roku bieżącego miliard 330 milionów. Zapas złota w Banku Polskim z 562 milionów spadł na 473 miliony, a obcych walut 413 milionów na 80 milioów. Nie rozpatrując żadnych dalszych szczegółów, stwierdzić należy, że w życiu gospodarczym widać olbrzymie spustoszenie.

Widocznie obóz rządowy nie chce dokładnie zaglądać do tego zwierciadła gospodarczego i nie zdaje sobie z tego sprawy, że przy takim stanie gospodarczym budżety państwowe i samorządowe muszą ulegać coraz poważniejszemu zmniejszeniu.

Przy uchwalaniu ostatniego budżetu państwowego wskazywano, że niedobór dojdzie do sumy 660 milionów złotych. Naturalnie, większość rządowa — jak zawsze — nie chciała słuchać słusznych przestroż.

W porównaniu z rokiem ubiegłym niedobór za pierwsze 4 miesiące wynosił 75 milionów złotych, w roku zaś bieżącym niedobór wynosi już przeszło 90 milionów. Stał więc niedobór naszego skarbu już stał się regułą. Budżet, uchwalony przez większość rządową i przewidujący wydatki roczne na

2 miliardy 458 milionów złotych, nie może być wykonywany, gdyż wydatki faktycznie zeszły do poziomu 2 miliardów, a dochody skurczyły się do miljarda 700 milionów.

Zmniejszenie sołaty długów zagranicznych, dzięki którym obniżono wydatki o 130 milionów rocznie, nie wystarczyło, musi się obniżyć wydatki inne jeszcze o 300 milionów a mimo to niedobór wynosi właśnie to, co za powiedział poseł Rybarski, 600 milionów. Rezerwy kasowe już się skończyły. Wydanie bonów skarbowych jest na wyczerpaniu. W tych warunkach na jesieni trzeba będzie ucie-

kać się do dalszych kredytów nadzwyczajnych, albo pójść na radykalne środki oszczędnościowe. Równowaga budżetowa, którą obóz rządowy tak niedawno się jeszcze chwalił, jest już legendą. Obok fałszywych legend politycznych i historycznych, mamy także smutną legendę budżetową. To zestawienie cyfr daje nam smutny nad wyraz obraz upadającej gospodarki narodowej i jest tem prawdziwym zwierciadłem, w którym dokładnie każdy obywatel gospodarkę kraju poznać może.

Nw. Ży.

Fałszywe oblicze Gdańska

Senat wolnego miasta Gdańska wydał w historycznej sali ratuszu staromiejskiego przyjęcie na cześć uczestników obradującego obecnie w Gdańsku zjazdu niemieckiego towarzystwa badań międzynarodowych zagadnień gospodarczych. Podczas przyjęcia, w którym jako oficjalny przedstawiciel rządu Rzeszy brał udział niemiecki konsul generałny w Gdańsku Hermann, wygłosił przemówienie wiceprezydent senatu Greiser, oświadczając m. in., iż obecny senat zdecydował się drogą bezpośrednich rokowań dość do pełnego zaufania i poprawnego stosunku z Polską, z którą związany jest traktatem i gospodarczymi węzłami, przyczyniając się do ostatecznej likwidacji licznych spraw spornych między Polską a Gdańskiem. Gdańsk stoi, podobnie jak i cały świat, pod wpływem kryzysu, który, według zdania mówcy, jest w o wiele większym stopniu kryzysem zaufania, niż ogólnie przypuszczano. Usiłując wzmocnić zaufa-

nie w swych stosunkach z Polską Gdańsk spodziewa się przyczynić do bardziej owocnego i pokojowego ukształtowania się stosunków na wschodzie niemieckim.

W zgołą innym tonie wyraził się przybyły z Niemiec prezes towarzystwa, b. gubernator niemieckich kolonij w Afryce południowej dr. Schnee, który wygłosił przemówienie, utrzymane w tonie wybitnie nacjonalistycznym. Dr. Schnee oświadczył m. in., że w Gdańsku nie tylko budynki i ulice, lecz także i powietrze jest niemieckie, dając wyraz nadziei, że Gdańsk niebawem zadokumentuje nazewnictwem całemu światu swą wewnętrzną łączność z Rzeszą niemiecką. Wreszcie zebrani wysłali telegramy hołdownicze do prezydenta Hindenburga i kanclerza Hitlera. W telegramie wystosowanym do kanclerza Hitlera zebrani zapewniają o swej gotowości do pracy nad odbudową Rzeszy niemieckiej.

JEDYNE BLOK EUROPY ŚRODKOWEJ BĘDZIE PRZECIWWAGĄ NIEMIEC

„Le Temps” w artykule wstępnym, omawiającym zagadnienia Europy środkowej stwierdza co następuje:

„Program rasowy narodowych socjalistów opiera się na koncepcji zjednoczonej Rzeszy, która by ogarnęła wszystkie ludy pochodzenia kultury niemieckiej. Wyrzekając się przyłączenia Austrii Hitler i jego partja wyrzekliby się w rzeczywistości swej podstawowej doktryny, na co się nie zdecydują. To też cokolwiekby Berlin przyrzekł pod presją mocarstw, zagadnienie Austrii pozostanie niebezpieczeństwem będzie istnieć dalej i uwidoczni się przy pierwszej okazji. Jedynym rozwiązaniem powyższego zagadnienia i usunię-

ciem niebezpieczeństwa będzie radykalne likwidowanie wszelkich widoków Anschlussu przez zapewnienie Austrii środków rozwoju i umożliwienie jej wejścia do takiej organizacji ekonomicznej narodów, w której będzie się czuła niezależną a nie narodem drugiej klasy.

To jest możliwe jedynie przez stworzenie nie szerokiej i silnej organizacji gospodarczej obejmującej kraje Europy środkowej, przy współpracy mielkich mocarstw, lecz bez ich specjalnej przewagi.

„Le Temps” konkluduje: „Organizacja tego rodzaju bez udziału państw Małej Ententy nie wytrzyma próby życia”

Japonia żąda kategorycznie zaprzestania zbrojeń morskich Ameryki

Wczorajszy „Daily Telegraph” przynosi alarmującą depezę z Tokio o niezwykle zaostrożeniu stosunków między Japonją a Stanami Zjednoczonymi.

Jak wynika z tej depezy, rząd japoński wystosował wczoraj do Białego Domu notę, w której domaga się w grzecznej, lecz nie mniej kategorycznej formie natychmiastowego odwołania ogłoszonego przed kilku dniami programu rozbudowy amerykańskiej floty wojennej.

Jeżeli Stany Zjednoczone nie zrezygnują z wykonania tego programu, rząd japoński zapowiada stosowanie środków represyjnych w postaci znacznego podwyższenia cel przy-

wozowych na towary amerykańskie oraz maksymalnej rozbudowy własnej floty wojennej.

Rząd japoński domaga się odpowiedzi na swoją notę w przeciągu trzech dni. Wreszcie Japonja daje w nocie swej Stanom Zjednoczonym do zrozumienia, iż manewry floty japońskiej na Pacyfiku nie powinny Amerykę nic obchodzić.

W związku z powyższą notą, w kołach politycznych liczą się z wybuchem poważnego konfliktu między Japonją a Stanami Zjednoczonymi w najbliższych dniach.

Niepokojący rozwój Japonji

Niema już bodaj dzisiaj kraju w Europie, któryby nie odczuwał konkurencji towarów japońskich. Biuro Pracy w Genewie, interesujące się temi sprawami, posiada już olbrzymi materiał świadczący o niezwykle silnej ekspansji japońskiego przemysłu. Najboleśniej odczuwają konkurencję japońska kraina Imperjum Brytyjskiego. Indie zalane są tanim towaram japońskim i musiały nawet wypowiedzieć traktat handlowy, aby uchronić się przed zniszczeniem własnego przemysłu tekstylnego. Południowa Afryka kupuje w Japonji za kilka milionów funtów rocznie, nie wywożąc nic wzamian. W Londynie samym, nie bacząc na niedawno wprowadzone cła ochronne można kupić żarówkę pochodzenia japońskiego za połowę ceny, a nawet niżej, od żarówki wyrobu krajowego.

W Szwajcarii nawet, przemysł włókienniczy już widzi kurczące się swoje obroty pod wpływem konkurencji z Dalekiego Wschodu. Japonja dąży nieomal do hegemonji światowej na rynku sztucznego jedwabiu i mieszanych tkanin. Niezmiernie tanie tkaniny ze sztucznego jedwabiu wypierają w wielu krajach dotychczasowe bawełniane towary.

Rozrost gospodarczy Japonji i jej ekspansja wywozowa przypomina Niemcy w ostatnich latach przedwojennych, kiedy tanie towary „Made in Germany” zawojowały cały świat i stały się jednym z najpoważniejszych powodów wielkiej wojny. Dzisiaj „Made in Japan” niezawsze zresztą uwidoczniły na towarze, płynię po wszystkich oceanach, budząc poważne troski w Londynie i w Nowym Jorku, w Bombayu i Melbourne.

Japonja ma bardzo taniego i pilnego robotnika, który pracuje bez szemrania po 60 godzin tygodniowo za jedną trzecią płacy ro-

botnika europejskiego i którego potrzeby życiowe są niezmiernie małe. Pieniądz japoński jest zdewaluowany do połowy swej złotej wartości, a ceny wewnętrzne nie wzrosły w tym samym stopniu. Rząd subsydiuje wywóz i ułatwia go. Zagarnięcie Mandżurji dało Japonji wiele surowców i środków żywności u niezależności ją od innych krajów.

Ten pochód gospodarczy Japonji, na podbój rynków zagranicznych jest częścią jej wielkiego programu narodowego, utworzenia olbrzymiego Imperjum złotej rasy. Mandżurja już jest w posiadaniu Japończyków. Kolej wschodnio-chińska łączy dzień zakupiona będzie od Sowieców. W Chinach samych już pogodzone się nieomal zupełnie z utratą Mandżurji i Dżeholu. Niezmierzone Chiny zaczynają dojrzywać do roli kolonii japońskiej, a przynajmniej terenu eksploatacyjnego dla potężniejszego przemysłu Niptonu.

Epizod mandżurski powiódł się Japonii w zupełności. Rasa biała okazała się zupełnie beżsilna. Liga Narodów nic nie mogła zrobić, a wystąpienie Japonji z Ligi w niczem jej nie zaszkodziło. Zachęcona tem powodzeniem, Japonja, przerwawszy narazie pochód wojenny, poszła na podbój gospodarczy, uderzając w najsłabsze i najboleśniejsze miejsca „białych”, w Indie, Afrykę Południową, Australję.

Jasnym jest przecież, że nowy australijski pomysł kolonizacji północnych pustynnych terenów, połączonej z olbrzymimi wydatkami, jest odpowiedzią na japońską ekspansję polityczną i gospodarczą. Japonja skarżąc się nieustannie na ciasnotę w kraju i brak ziemi dla swoich 60 milionów ludności na małych wyspach, pożądliwym okiem patrzy na Australję, na Filipiny, na Kalifornję na-

wet. Dzisiejsza ekspansja gospodarcza jest przygotowaniem na przyszłość, gromadzeniem funduszy, kształceniem ludności, tworzeniem na wyspach japońskich przeludnionych i niezdolnych do wyżywienia się, samodzielnego, — nowej Wielkiej Brytanii, nowej metropolii Imperjum Pacyfiku, obejmującego Chiny, Mandżurję, Tybet, wyspy Oceanji i wszystko co się da zagarnąć. Tak, jak do niedawna kolonie angielskie góstańczyły żywność i surowców do W. Brytanii, która bogaciła się ich kosztem, jako ośrodek przemysłowy i pieniężny — tak samo Japonja ma nareszcie znaleźć dobrobytu i bogactwa, karmiona dostawno przez nowe złote imperjum.

Po urlopie

Czekają na mnie wśród starych kamienic biura mojego szaro brudne bramy, a myśli od nich nie można odmienić — trzeba pamiętać, że znów się spotkamy że przyjdzie chwila mojego powrotu, ach, straszne słowa — już jutro powracam że mięso czeka mnie wśród turkotów gdzie wrzeć znów będzie gorączkowo praca gdzie cię pożegnają wyłoczone pole i ciczym szmerem czarująca rzeka, że znów wirować będę w miejskim kole, że dnie przytłoczy czarnej troski wieko, już jutro siadę przy mym czarnym stole w skupieniu licząc cyfr szpalery długie, w milczeniu będę mą przeklinał dołą, w marzeniach czekać znów na urlop drugi

Helena Podhaliczówna

Ponura firma

Pograżyła się tak głęboko w smutnem rozmyślaniu, że dopiero odgłos oklasków na końcu przedstawienia przywrócił jej przytomność. Aplauz ten zbudził również i Ezrę, który cały ostatni akt przedzemał spokojnie w głębi łoża mimo swego wielkiego zamiłowania do muzyki.

Po powrocie do domu nie omieszkał oczywiście opowiedzieć o przygodzie z Tomem. Stary kupiec zatarł ręce z radości.

— Doskonale! — zawołał ucieszony — musimy to należycie wyzyskać. Czy nie wiesz, kim jest ta dziewczyna?

— Zapewna jakaś uboga krewna, której nieraz towarzyszy.

— Musimy wiedzieć jej nazwisko i bliższe jej stosunki rodzinne. Ułożymy z tego ładną bajeczkę dla Katy — zawołał John Girdlestone, poczem obojdwaj wrócili do swych pokojów, ciesząc się tym nowym autem, który im los do gry przeciw Tomowi użyczył.

Podczas tych smutnych tygodni, gdy Ezra starał się w dalszym ciągu o względy Katy — Tom Dinstale, wierny swemu przyrzeczeniu, omijał zdala Eccleston Square i nie dawał Katy żadnego znaku życia o sobie. Jedyną pociechą Toma była myśl o ostatnim pełnym tklivości i serdecznych uczuć liście, napisanym do Katy.

Z początku spodziewał się, że na list ten otrzyma odpowiedź od Katy, mimo bowiem wyraźnych zapewnień kupca sądził, że uda się jej znaleźć sposób wysłania do niego listu bez wiedzy jej surowego opiekuna. Gdy by jednak mógł wiedzieć, jakie losy spotkały tego czuły list, nie ludziłby się tą nadzieją i

zapewne nie byłby w stanie spełniać tak gorliwie swych obowiązków w kantorze i z taką rezygnacją oczekiwać zezwolenia Girdlestone'a na swoje małżeństwo.

Gdy dzień po dniu mijał, a żadna wiadomość od Toma nie nadchodziła, zmartwiona Katy ogarniało coraz większe zwątpienie. Nie mógł być chory, bo widziała go wyraźnie w teatrze: jak więc wytłumaczyć sobie jego postępowanie względem niej? Może opowiedział panu Girdlestone'owi o ich zaręczynach i może jej opiekun znalazł sposób nakłonić ją do zaniechania starań o jej rękę? Gdy jednak przypomniała sobie szczere, uczciwe spojrzenie Toma, jego wielką miłość do niej, musiała to przypuszczenie odrzucić. Zresztą gdyby się Girdlestone dowiedział o ich zaręczynach, bytby jej z pewnością czynił wyrzuty, a tymczasem odnosił się obecnie do niej z większą niż kiedykolwiek życzliwością. Może więc Tom zakochał się w tej nieznanym z którą widziała go w teatrze? W takim razie, jako człowiek prawy, powinien był wrzucić jej słowo lub zawiadomić ją o tem. Dreczyła ją niepewność jej położenia, niezrozumiałe milczenie Toma i nie wiedziała już sama, co ma o tem wszystkiem sądzić. Pewną podstawę do przypuszczeń mogły jej dać rozmówki Girdlestone'ów, prowadzone odtąd dziwnie często przy stole o jej kuzynie. Były to jakieś dziwne niedomówienia, tajemnicze uśmiechy i dwuznaczne uwagi.

— Trzeba mu wybaczyć jego terazniejszą opieszałość w kantorze — mówił naprzykład John Girdlestone do syna, — Gdy młodzieniec zakocha się, to niechętnie myśli o pracy biurowej.

— Jednak to jest ładna dziewczyna — dodawał wówczas Ezra. — Dawno już spodziewałem się, że coś z tego będzie. Nieprawdaż, Katy, widzieliśmy ich nawet w teatrze?

Tak gawędzili często ze sobą, a każde

ich słowo odczuwała Katy jak zimne pchnięcie sztyletem. Starala się ukrywać swe uczucia przed nimi, bo duma jej nie pozwalała o kazywać im swoich cierpień. Pewnego dnia gdy przy stole jadalnym siedziała sama z Johnem Girdlestone'em, postanowiła skorzystać z nieobecności Ezry.

— Czy to prawda — spytała — że pan Dinsdale jest zaręczony?

— Myśle, że tak — odparł jej opiekun. Ogólnie o tem mówią, Jeżeli dwoje młodych ludzi często się razem widuje i gdy się wie, że korespondują ze sobą, to zwykle ma to zupełnie jasne znaczenie.

— Więc oni pisują do siebie?

— Tak! Listy jej przynoszą mu zawsze do kantoru. Mnie się to nie podoba, bo wygląda to tak, jakgdyby ukrywał się z tem przed swoimi rodzicami.

Było to bezwstydnie kłamstwo, lecz Girdlestone nie przebiegał w środkach, mogących doprowadzić go do celu.

— Kim jest ta młoda osoba? — spytała napozór spokojnie, lecz wargi jej przytem lekko zadrgały.

— Jego dalsza krewna, niejaka pana Ossary, o ile dobrze pamiętam jej nazwisko. Jestem nawet z tego zadowolony, gdyż może teraz ustatkuje się już nareszcie. Wiesz co, Katy, obawiałem się dawniej, aby Tom się w tobie nie zakochał. Ma on taki miły wygląd i takie niewinne pozory, pod którymi ukrywa swój prawdziwy charakter, że byłem bardzo niepokojny o ciebie po twoim powrocie z Edynburga.

— Niepokój ten był zupełnie zbyteczny — odparła Katy gorzko. — Sądzę, że sama umiałam należycie ocenić charakter pana Dinsdale'a.

Wypowiedziawszy te bohaterskie słowa wyszła z dumnie podniesioną głową i, wróciwszy do swego pokoju, wybuchnęła głębokim serdecznym płaczem.

Kronika A co robi Resursa Rzemieślnicza?

SIERPIEN

29

Wtorek.

KALENDARZYK

Śc. gł.ś. Jana.

Upadek z wozu

(a) Na ulicy Magazyńowej 4 przejeżdżający tamże wozem woźnica 29 letni Jan Woźniak, zamieszkały przy ul. Pogranicznej 15 wskutek wstrząsu wpadł pod koła i doznał złamania nogi oraz okaleczenia głowy i twarzy.

Przybyły lekarz pogotowia opatrzył ranego i w stanie ciężkim przewiózł do szpitala okręgowego.

Samobójstwo młodego fotografa

(a) W dniu wczorajszym popełniła samobójstwo w mieszkaniu rodziców przy ulicy Pabjanickiej 33 fotograf 26letni Walenty Klimczak.

Klimczak z powodu braku pracy oraz nieporozumień rodzinnych na tle zamierzonego przezeń małżeństwa popadł w stan depresji moralnej i pod wpływem nurtujących go myśli postanowił skończyć samobójstwem.

W czasie nieobecności domowników zamknął się w mieszkaniu i po napisaniu kilku pożegnalnych listów z uprzednio przygotowanego rewolweru odał do siebie strzał w oko lewej stronie.

Gdy zaalarmowani strażem sąsiedzi wyważyli drzwi i wkroczyli do mieszkania zastali Klimczaka leżącego w kałuży krwi na podłodze.

Wezwano pogotowie ratunkowe, jednak przed przybyciem pomocy lekarskiej Klimczak zmarł i przybyły lekarz stwierdził śmierć.

Zwłoki desperata zabezpieczono na miejscu do czasu zejścia komisji sądowno-lekarskiej.

Nieudany występ łódzkiego oszusta

(a) Na rynku w Ozorkowie, w czasie odbywającego się targu jakiś osobnik reklamał uniwersalny środek do klejenia szkła i porcelany, który równocześnie skuteczny był również do usuwania odcisków. Kilku z kupujących przekonawszy się, że sprzedawanych butelek po 50 gr. za sztukę znajduje się zwykła woda, przytrzymało oszusta żądając zwrotu pieniędzy, a gdy odmówiło poraniło go dość ciężko i zbiegło.

Oszust, którym okazał się łodzianin Stanisław Kulej opatrzony został przez miejscowego lekarza.

Za awanturnikami, którzy go pobili wdrożono poszukiwania.

Wypadek samochodowy

(a) Przy zbiegu ulic Rzgowskiej i Dąbrowskiej na echany został przez samochód 11letni Marian Lotka, syn robotnika, zamieszkałego przy ulicy Mrocznej 2.

Chłopiec, przechodząc przez jednię, wskutek własnej nieuwagi został uderzony bokiem taksówki i upadając na jezdnię doznał zwichnięcia przedramienia oraz okaleczenia głowy.

Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł ranego w stanie osłabionym do domu.

Szefera Karola Marczyka policja pociągnęła do odpowiedzialności karnej.

Z głodu

Na Placu Kościelnym zasłała z wycieńczenia bezdomna i bezrobotna 27 letnia Józefa Majdan.

Pogotowie ratunkowe przewiozło chorą do zbiorni miejskiej.

Jak donosi „Moment” z dnia 25 b. m. W. Eisenfarb, prezes org. rzemieśln. w Warszawie, zajmuje się sprawą wywozu wyrobów drobnego przemysłu żydowskiego zagranicę. Objechał on szereg krajów: Szwecję, Norwegię, Danię, Holandję oraz Erec Izrael, Syrię i Egipt i doszedł do wniosku że zarówno pod względem cen, jak i gatunku wyrobów, rynki te są całkowicie dostępne dla rzemieślników. Dla ułatwienia wywozu trzeba powołać centralę:

— Przyczyna dlaczego wyniki pracy w tej dziedzinie są małe, tkwi w tem, że nie posiadamy instytucji, która by ześrodkowała handel zagraniczny ze wszystkich gałęzi. Musi ona wejść w styczność z rynkami zagra-

niczniemi, otrzymywać stamtąd obrotów i rozdzielać je tutaj na miejscu itd. Wytworzenie takiej instytucji musi być zadaniem związku rzemieślników...

Pomimo braku takiej instytucji, żydom już udało się w różnych gałęziach zawrzeć znaczne transakcje z Holandją, Szwajcarią, Danią, Norwegią, Anglią, Erec Izrael, Syrią, Rumunią i Rosją Sowiecką.

Tak samo może być z rynkami w innych krajach.

A co myśli i mówi o tych i tym podobnych sprawach nasza „Resursa Rzemieślnicza”, która jest pierwszą powołana do wyszukiwania polskiemu rzemieślnikowi rynków zbytu.

ZESPOŁY BEZROBOTNYCH BĘDĄ SKOSZAROWANE W BARAKACH

Dyrekcja Funduszu Pracy rozesała okólnik do wszystkich województw, zalecający wygotowanie planu inwestycji w roku przyszłym. Do 30 listopada dyrekcja ma otrzymać plany z całej Polski, które po uzgodnieniu ich posłużą do ułożenia planu ogólnopolskiego.

Budżet Funduszu Pracy przewiduje w nowym roku budowę elektrowni w województwach wschodnich i rozszerzenie tych inwestycji w okręgach przemysłowych. Przy budowie dróg będzie zastosowana po raz pierwszy nawierzchnia z kostki granitowej. Przy popieraniu akcji budownictwa mieszkaniowe

go kredyty na budowę małych domów będą udzielane równolegle z kredytami BGK. na podstawie planów wojewódzkich.

„Fundusz” ułożył regulamin dla zespołu bezrobotnych zatrudnionych przy inwestycjach publicznych, Zespoły będą skoszarowane w specjalnie zbudowanych barakach i będą otrzymywały pokarm, ubranie robocze i 50 gr. dziennie na wydatki, a pozostała część płacy będzie składana na imię pracownika w PKO. „Fundusz” postanowił także angażować bezrobotnych akademików. Zaangażowano pięciu inżynierów kontrolerów dla sprawdzania robót

Sympatyczni towarzysze podróży

(a) Mimo licznych ostrzeżeń, zawsze się znajdują naiwni, którzy wpadają w sidła zastawiane przez pomysłowych „Krupierów” grających w pociągach, na dworcach ulicach i t. d.

Dnia 3 kwietnia Jan Ramowski, kupiec z Lublina wybrał się za interesami do Łodzi, Jechał w przedziale drugiej klasy

Przed Warszawą wsiadło do tego samego przedziału dwóch eleganckich panów, którzy nawiązali rozmowę, następnie zaś dla skrócenia czasu rozpoczęto grę w karty.

Ponieważ rzecz się działa w nocy Ramowski przyłączył się do grających, by również skrócić sobie czas jazdy.

Już niedaleko Łodzi kupiec stwierdził że przegrał około 600 zł. Na stacji w Andrzejowie, jeden z przygodnych towarzyszy, poze gnął się nader grzecznie z Ramowskim i wysiadł.

Drugi znajdował się jeszcze w chwili gdy pociąg ruszał, następnie jednakże zniknął w dziwny sposób, niegrzecznie, bez pożegnania, co Ramowskiego zdziwiło mocno

Kupiec rozejrzał się po przedziale stwierdził brak walizki z różnymi drobiazgami wartości około 400 zł. Ponadto stwierdził również brak portfela z 900 zł, których nie zdążył jeszcze przegrać

W Łodzi zwrócił się do policji podając rysopis obu przygodnych znajomych. Na tej zasadzie ustalono, że jednym z towarzyszy podróży był złodziej kolejowy 49-letni Antoni Szębiński, grasujący po całej Polsce obecnie zaś przerzucił się na inny proceder i grywał w różnych miejscach hazardowo

Poszukiwania doprowadziły do ujęcia w dniu 14 maja rb. Szębińskiego w pociągu jadącym z Łasku do Łodzi, w chwili gdy również ogrywał współpasażerów

Szębiński z oburzeniem zaprzeczył jako by okradł Ramowskiego, podkreślając iż obecnie porzucił złodziejski proceder i zabawia się w grę z gentelmana. Podał nazwisko drugiego spólnika, którym był 36-letni Roman

Antosik, złodziej warszawski, dokończony na jeden dzień dla zapoznania się ze sposobem zarobkowania na hazardzie,

Obaj stanęli w dniu wczorajszym przed Sądem Grodzkim w Łodzi. Po naradzie Sąd wydał wyrok na mocy którego skazani zostali Antoni Szębiński na 2 lata i 6 miesięcy więzienia, a Roman Antosik na 1 rok więzienia

Krwawe zakończenie zabawy

W ogrodzie w Langówku, pod Łodzią w czasie odbywającej się zabawy wczoraj nad ranem wynikła bójka, natle sporu o tancerkę przyczem ranny został nożem przez nieznaną osobników 25 letni piekarz Edward Dziedziczak, zamieszkały przy ulicy Smugowej 12.

Dziedziczak doznał licznych uszkodzeń zewnętrznych ciała. Wezwany lekarz pogotowia opatrzył ranego i w stanie osłabionym przewiózł do domu.

Powiadomiona o zajściu policja wdroyła dochodzenie przeciw sprawcom awantury

Licytacja z przeszkodami

W dniu wczorajszym do składu nabiału niejakiego Obarzanka, przy ulicy Pomorskiej 10 przybył sekwestратор, by dokonać zajęcia albowiem Obarzanek uchylił się do płacenia podatku.

Gdy sekwestратор przystąpił do zabierania mleka, masła, serów i jaj na wóz, by przewieźć je do składnicy skarbowej, zgromadziło się kilkuset krewnych i znajomych Obarzanka, którzy stanęli w obronie licytowanego i przybrali groźną postawę wobec sekwestratora.

Dopiero przybyła policja rozproszyła zgromadzonych, poczem sekwestратор dokonał spokojnie swych czynności.

Krwawe porachunki rodzinne

W dniu wczorajszym na ulicy Zgierskiej miała miejsce krwawa rozprawa nożowa, bo bohaterami której byli 29 letni Feliks Urbaniak zamieszkały przy ulicy Lotniczej 13 i szwagier jego Stanisław Włodarek zamieszkały przy ulicy Wawelakiej 27.

Między obu wyżej wymienionymi od dłuższego czasu panowały tarcia na tle nieporozumień rodzinnych z powodu podziału spadku.

W dniu wczorajszym Włodarek napadł na Urbaniaka na ulicy Zgierskiej i nożem zadał mu 6 ran w okolicy nerek i kregosłupa.

Po dokonanej napaści Włodarek zbiegł i ukrył się. Do rannego wezwano pogotowie ratunkowe, lekarz którego opatrzył rannego i w stanie bardzo groźnym przewiózł do szpitala.

Powiadomiona policja wdrożyła dochodzenie i aresztowała Włodarkę, którego osadzono w więzieniu do dyspozycji władz sądowych.

Sąsiedzkie nieporozumienie.

(a) W domu przy ul. Limanowskiego 64 w czasie wynikłej bójki poraniona została ostrem narzędziem i odniosła rany klute pleców 32-letnia Helena Szama, która w stanie pijanym wszczęła bójkę.

Rannej udzielił pomocy wezwany lekarz pogotowia

Samobójstwo z nędzy.

(a) W poczekalni tramwajowej na Bałuckim Rynku w dniu wczorajszym targnęła się na swe życie 29-letnia Józefa Augustyniak, służąca, ostatnio pozostająca bez pracy i dachu nad głową.

Augustyniak pod wpływem nędzy w celach samobójczych zażyła większą dawkę sublimatu i pod działaniem trucizny padła z osłabienia na ziemię.

Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł desperatkę w stanie ciężkim do szpitala

Złodziejskie sądy.

(a) Na ulicy Zgierskiej przed posesją nr. 100 kilku nieujawnionych dotychczas zbiorów napadło na przechodzącego tamże Kaziemierza Chociaka, zamieszkałego przy ulicy Zgierskiej 107

Napastnicy zadali Chociakowi kilka głębokich ran klutych w klatkę piersiową brzuch i głowę. Pozostawiając nieprzytomnego w kałuży krwi zbiegli przed nadejściem policji. Wezwany lekarz pogotowia opatrzył rannego i w stanie groźnym przewiózł do szpitala św. Józefa

Poszkodowany Chociak rekrutuje się ze sfer przestępczych i znany jest również jako awanturnik, przyczem nie chce ujawnić nazwisk sprawców krwawej rozprawy, co wskazuje, że wchodzi tu w grę zemsta, najprawdopodobniej został wykonany wyrok sądu złodziejskiego.

Policja wdrożyła dochodzenie i jest już na tropie krwawych mścicieli

Maturzyści! Uwaga!

Biurowo Informacyjne dla Maturzystów czynne codziennie w godzinie 19—20 udziela informacji dotyczących studjów i zapisów na wszystkie wyższe uczelnie.

Biurowo mieści się w lokalu Z. H. P., ulica Ewangelicka 9.

Wycieczka do Teatru Letniego

Ze Związku Akademickich Kół Łódzian podaje się do wiadomości kolegów, że w piątek, dnia 1 września br. odbędzie się po cenach ulgowych wycieczka do Teatru Letniego na sztukę p. t. „Rozkosze ojcostwa”.

Zapisy przyjmuje się codziennie w lokalu Z. H. P., ulica Ewangelicka 9, w godzinach 19—20.

SMUTNY POWROT Z ODPUSTU

W niedzielę dnia 27 bm. o godzinie 21.15 wieczorem na przejeździe kolejowym linii Krośnice—Inowrocław, między stacją mi Władysławów w powiecie Konińskim, a stacją Dąbie w powiecie Kolskim, miała miejsce straszna katastrofa.

Z odpustu w m. Władysławów, powiatu Konińskiego powracała wozem grupa mieszkańców Dąbia nad Nerem,

Wóz powoził właściciel koni Antoni Gręda, jechali zaś 64-letnia Zofia Pawłowska 46-letnia Wiktorja Chrosiak, 32-letnia Józefa Kopińska, 37-letnia Marta Lisiecka, 43-letni Józef Chrosiak, i 32-letnia Marja Wojciechowska.

Gdy wóz z powracającymi z odpustu znalazł się w pobliżu przejazdu kolejowego Gręda przyspieszył bieg koni, pragnąc przejechać przez tor zanim nadjedzie pociąg, który o tej porze zdaża z Inowrocławia.

W chwili gdy wóz znalazł się na drugiej linii toru. W pełnym pedzie nadjechał pociąg osobowy złączający do Krośnic.

Lokomotywą rozbiła doszczętnie wóz i

odrzucała go o kilka metrów toru. O sile uderzenia świadczy fakt, iż konie porwane za postronki zostały dosłownie zmiążdżone o przydrożne słupy od szlabonu kolejowego.

Pociąg zatrzymano niezwłocznie i pośpieszono rannym z pomocą. Z pod szczątek wozu wydobyto 3 trupy Zofii Pawłowskiej, Wiktorji Chrosiak i Józefy Kępińskiej które zostały zabite na miejscu.

Marta Lisiecka, Józef Chrosiak, Marja Wojciechowska doznali bardzo ciężkich uszkodzeń ciała i przewieziono ich w stanie agonii do szpitala powiatowego. Z powodu złamania czaszki tudzież żeber, oraz kończyn utrzymanie ich przy życiu jest niemożliwe.

Najmniej ucierpiał na skutek katastrofy woznicza Antoni Gręda, który doznał złamań obu rąk oraz kilku żeber, jednakże we względnie dobrym stanie przewieziono go do szpitala.

Na miejsce wypadku zjechała specjalna komisja śledcza, która zarządziła energiczne dochodzenie celem stwierdzenia, kto ponosi winę spowodowania wypadku?

Sensacyjny wynalazek Japoński 6000 strzałów na minutę

Cały świat mówi o redukcji zbrojeń, o pokoju wieczystym. Na konferencjach dyplomacji stanowią wnioski o rozbrojeniu... sąsiadów, lecz sprzeciwiają się zastosowaniu tegoż wę własnej ojczyźnie. Nie zważając na częste gadania, każde państwo szykuje się do obrony swej ziemi, czy też ma apetyty na posiadłość sąsiada. W Japonji, produkującej w militaryzmie, ostatnio skonstruowano nowy typ karabinu maszynowego. Agencja prasowa „Kokucu” przytacza szczegóły tego zabójczego wynalazku.

Nowe narzędzie śmierci zostało wykonane i wyrobowane przez fizykochemiczne doświadczalne laboratorium „Simidzu-Rikagatu” w Tokio

W obecności zastępcy ministra spraw wojskowych generała Chisizakazi i licznych eks-

pertów odbyło się próbné strzelanie z tego karabinu, które osiągnęło wspaniałe rezultaty. Nowa mitraljeza działa przy pomocy gozolinny, przyczem została wykorzystana siła dośrodkowa przez obracanie specjalnego dysku dzięki czemu sprawność i ścisłość strzelania przewyższa używane obecnie w armji karabiny maszynowe. Precyzyjny aparat ten wypuszcza do 6000 strzałów na minutę, mając tę wysoką zaletę, że lufy jego nie są zupełnie rozgrzane. Najwięcej godna uwagi jest okoliczność, że podczas działania nie wydaje zupełnie dźwięków, ani hałasu i że waży wspaniałego 38 kilo.

Wynalazca Jositaro Simidzu zaofiarował swój twór cesarskiej japońskiej armji, rzekłszy się wszelkiego honorarjum.

W małpie ślady

Dyktatura jest modna. Nietylko wśród ludzi. Autor feljetonu niedzielnego w „Kurjerze Warszawskim” wykrył ustrój dyktatorski wśród małp, zwanych rozusami, w warszawskim ogrodzie zoologicznym. Pisze on:

„Między godzinami jedzenia toczy się życie pełne zdarzeń. Zwykle jakaś silniejsza indywidualność nadaje męton i charakter. Ni z tego, ni z owego wybija się na plan pierwszy dyktator, większa, silniejsza małpa, która żelazną ręką trzyma inne..

Obecnie jest to tegi, mocny i złośliwy „Hipek”, któremu nie wroża dłuższej władzy, ponieważ dzieli ją z ładną samyczką, której zdaje się ulegać całkowicie. „A ona jest pewna!” — mówi dozorca.

Narazie para ta tyranizuje całą gromadę. „Hipek” upaja się przewagą. Ma fantazję absolutnego władcy. Nigdy nie wiadomo, kiedy i za co jakiś mały Resusik dostanie po głowie. Jedzenia nie wolno nikomu dotknąć, póki „Hipek” nie wybierze sobie najlepszego, spać nie wolno na nagrzanym od słońca murku, jeśli on sobie to miejsce upatrzył — despotycznym ruchem ręki wyraziście tłumaczy, że jest pierwszy i biada temu kto się sprzeciwi. Nawet do spraw najzupełniej prywatnych się wtrąca.”

Okazuje się, że dyktatura nie jest ani

wyrazem szczególnego postępu, ani wogóle wynalazkiem ludzkim. Z powodzeniem stosują ją — małpy.

NA MARGINESIE

Co pozostało polskiemu kupcowi i rzemieślnikowi.

Kilka dni temu pewien obywatel miasta Kórnika w woj. poznańskim mocno się zadumał. Nad swojemi zaprotestowanemi weksłami, nad całą biblioteką nakazów płatniczych, wiszących jak miecz Damoklesa nad jego spółką „Pług”, nad komornikiem, który chciał mu ściągnąć ostatnie hajdawery.. zadumał się chłopisko nad całym kompleksem „radosnej twórczości”, poczem poszedł na cmentarz i powiesił się.

W pozostawionym do przyjaciół liście poprosił o poniesienie kosztów jego pogrzebu a powód swego samobójstwa ubrał w gładkie rymy, parafrazując znany ustęp z „Weseła”, Wyspiańskiego:

„Miałeś chamie złoty róg,
Będąc kierownikiem firmy „Pług”;
A jako twych trudów twór,
Boś był głupi — ostał ci się ino sznur!”
Samobójca z Kórniką urasta do pewnego rodzaju symbolu dzisiejszego stanu naszego kupiectwa, polskiego oczywiście, bo oto, aby się żydowskiemu krzywdą nie działa, pilnie stara się Łódzka polska klientela, skrzętnie swoich omijająca..

A kupcowi polskiemu ino sznur się ostał. Na złotym rogu trąbią Kohny i inne Rapa-Porty. Taddy

Giełda warszawska

WARSZAWA, dnia 28 sierpnia 1933 r.

Dewizy:	Belgia	124.85
	Gdańsk	173.80
	Holandja	360.85
	Londyn	28.73
	Nowy Jork	6.29
	Nowy Jork (kabel)	6.30
	Paryż	35.01
	Rraga	26.50
	Szwajcaria	173.10
	Włochy	47.25

Obroty małe tendencja niejednolita stała dla dewiz na Londyn.

Waluty:

Dolar w obrotach prywatnych 6,27; rubel złoty 4,78; dolar złoty 9,07¹/₂. Gram czystego złota 5,9244. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 213,12; w obrotach prywatnych banknoty niemieckie 211,75; w obr. prywatnych banknoty angielskie 28,70.

Papiery procentowe:

3 proc. poz. budowlana	38,50
7 proc. poz. stabilizacyjna	51,25
4 proc. poz. inwestycyjna seriowa	110,40
4 proc. poz. inwestycyjna	104,50
5 proc. państw. poz. premj. dol.	48,50
5 proc. konwersyjna	48,75
10 proc. poz. kolejowa	104,00 (w proc.)
5 proc. poz. kól. konwersyjna	43,50
8 proc. L. Z. Banku gosp. kraj.	94,00 (w pr.)
8 proc. oblig. Banku gosp. kraj.	94,00 (w pr.)
7 proc. L. Z. Banku gosp. kraj.	83,25
7 proc. oblig. Banku gosp. kraj.	83,25
8 proc. L. Z. Banku rolnego	94,00
7 proc. L. Z. Banku rolnego	83,25
8 proc. L. Z. budowl. Banku gosp. kr.	93,00
8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol.	58,00
4 i pół proc. L. Z. ziemskie	42,00
7 proc. L. Z. ziemskie dol.	39,38 (w proc.)

10 proc. L. Z. m. Lublina 33,25
10 proc. L. Z. m. Radomia 33,65

Akcje:

Bank Polski	85,00
Kijewski	16,00
Lilpop	11,50
Starachowice	10,15
Tendencja dla pożyczek państwowych i listów zastawnych niejednolita obroty akcjami słabsze.	

WIDOWISKA

TEATRY

Teatr Miejski —
Teatr Letni — On i jego sobowtór
Teatr Popularny — Żywot św. Genowefy
Nowy Gong — Manewry jesiennie

KINA

Adria — Nabierałki i S-ka
Capitol — Licytacja miłości
Casino — 14 lipca
Corso — Człowiek małpa
Czary — I. Dr. Jekyll i Mr. Hyde, II. Kapitan Whalen
Grand Kino — Król cyganów
Luna — Śmiech w piekle
Ludowy — Grzechy rozwódki
Metro — Nabierałki i S-ka
Pałace — Droga na wschód
Przedwiośnie — Romans sekretarki
Rakieta — I. Pałac na kółkach, II. Śpiew... casus... dziewczyna...
Stylowy — Quick
Sztuka — Gehenna kobiety

Przez radio

Łódź, (fala 233,8 m.) wtorek 29 sierpnia.

11.57	Sygnal czasu, hejnał z Krakowa
12.05	Transmisja z ogrodu „Bagatela” w Warszawie Koncertu popularnego w wyk. orkiestry pod dyr. Br. Szulca
12.25	Codz. przegląd prasy polskiej
12.33	Komunikat meteorologiczny
12.35	Dalszy ciąg koncertu
12.55	Dz. połudn.
13.00	Program na dzień bieżący
13.05	Przerwa
14.55	Płyty gramofonowe W przerwach komunikaty
16.00	Muzyka z płyt gramofonowych
17.15	Polska muzyka taneczna w wykonaniu Kwartetu Salonowego Górczyńskich
18.15	Odczyt p. t. „W warsztatach Gdyni”
18.35	Recital śpiewaczy H. Leskiej (msopr.) Przy fort. Ludwik Urstein
19.05	Muzyka lekka (płyty)
19.20	Rozmaitości
19.35	Program na dzień następny
19.40	W rubryce „Na widokreğu”
20.00	Koncert Orkiestry P. R. pod dyrekcją J. Ozimińskiego, I. Downar-Zapolskiej i L. Urstein (akomp.) W przerwie o godzinie 20.50 Dziennik Wieczorny, o godz. 21.00 Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej
22.00	Muzyka taneczna
22.25	Wiadomości sportowe
22.35	Komunikaty meteorologiczny dla lotnictwa i policjiny
22.40--23.00	Muzyka taneczna

W razie przeziębienia, kataru, zapalenia gardzieli, przy bólach nerwowych, i łamaniu w kościach, należy dbać o codzienne regularne wypróżnienie i w tym celu używać pół szklanki naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”. Zalecana przez lekarzy

WARTOŚĆ

ogłoszenia prasowego

należy rozumieć firmy duże. Reklama prasowa w znacznym stopniu zawdzięcza swój rozwój. — Jasny stąd wypływa wniosek dla firm mniejszych.

Reklama prasowa jest dźwignią przemysłu i handlu.

Przestępstwem byłoby wyludzać pieniądze w obecnych ciężkich czasach niewykonanymi obietnicami. Nasz od wielu lat znany preparat „FREGALIN” regenerujący krew i nerwy nie wymaga specjalnych komentarzy. Osoby których podobizny umieszczamy niżej stwierdzają znakomite działanie kuracji przeprowadzonej za pomocą FREGALINU. Głowy ich — są najlepszym dowodem skuteczności Fregalinu. Najskuteczniejszym okazał się „Fregalin” w cierpieniach nerwowych ogólnym osłabieniu, zawrotach głowy, przemęczeniu i bólach reumatycznych. Prosimy zapytać o zdanie swego doktora. W naszym archiwum posiadamy tysiące listów dziękczynnych dostępnych każdemu do przejrzania. Wszystkie listy poświadczane rejentalnie. Wysyłkę uskutecznią nasza apteka. Wyrób pod naukowym kierunkiem.

18. 10. 32.
Krotoszyń, Kobierska 10.
5. 1. 33.
Od kilku lat cierpię na bóle tośdka, bezsenność i słabość. Przez Pańską Fregalinę uzyskałam swoję zdrowie i też na moje nerwy działała Fregalina wspólnie.
Antoni Dudziak.

18. 10. 32.
4 lekarzy leczyło mnie. Moje członki były opuchnięte. Nikt nie mógł mi pomóc. Byłam caikiem bezwładna. Teraz jestem znów zdrowa i dziękuję za to cenne lekarstwo.
Marja Baranek.
Inowrocław/Poznań.
Sw. Ducha 25/A.

5. 10. 32.
Mam lat 57, cierpię 15 lat na bóle głowy, lekkłość i bezsenność. Wszystkie moje cierpienia znikły po użyciu Fregaliny. Czuje się o 20 lat młodszym.
Aleksander Hrynyszczak.
Stanisławów.
Warszaty główne
P. K. P.

5. 9. 32.
Od kilku lat cierpię na bicie serca, słabe nerwy i astmę. Nieoceniony preparat Fregalina wyteczył wszystkie moje dolegliwości i wzmocnił moje nerwy.
Józef Liniewski.
Bolesławiec.
pow. Wierzbica.

Na życzenie przesyłamy każdemu darmo i bez zobowiązania 1 próbną paczkę „FREGALINY” wraz ze Złotą Księgą Życia. Należy natychmiast napisać zanim próby będą rozahwywane pod adres. Dr. med. H. SCHULZE, G. m. b. H. Berlin—Charlottenburg 2 4024 załączony niniejszy wycinek jako druk po wypełnieniu go, (Porto zagraniczne)

Proszę o próbę „Fregaliny” środka regeneracji krwi i nerwów wraz ze Złotą Księgą Życia.

Imię _____
Stan _____
Miejsce zamieszkania _____
Ulica _____

Uprasza się o pisanie ołówkiem 4024

Rozsyłamy bezpłatnie 50 000 próbn. paczek.

BEZ ODSTĘPNEGO
mieszkania, sklepy, lokale handlowe biurowe fabryczne, pokoje z klatki schodowej poleca Biuro „POLRUCH” Piotrkowska 92 lewy part. III wej.

Do wynajęcia pokój od gospodarza bez odstępne- go. Szpitalna 3, Widzew.

Plac przy ul. Pabjanickiej i Ciasnej położone, różne wielkości do sprzedania Tramwaj na miejscu.
Otton Krause,
Łódź, Pabjanicka 47.

Pokój oddzielne wejście dla dwóch panów z pościelą, praniem i utrzymaniem zł. 70.— miesięcznie, Pomorska 99, m. 16, II p.

Dla poszukujących
pracy
ogłoszenia drobne bezpłatne.

Potrzebny
URZĘDNIK MANIPULACYJNY
na wyjazd władający polskim i niemieckim ze średnim wykształceniem. Oferty w adm. „Pradu” pod „Znicz”.

Ukończyłam na prowincji szkołę powszechną 6-cio oddziałową. Chętnie przyjąłabym w sklepie praktykę ekspedjentki.
Lutomierska № 41, I p. Kamińska.

MOTOR ELEKTRYCZNY do orkiestrjonu

tanio do nabycia. Wiadomość w administracji „Pradu”.

Nerwobóle i reumatyzm
leczy
„UNIVERSAL”
marki GLOB.

Kupujcie wyśmienite czekolady
A. Piaseckiego S. A.
Kraków.

Stanisław Szmigielski
Łódź, ulica Rzgowska 81/83. Telefon 212-43.
Składy własne.
Hurtowa sprzedaż węgla Tcw. Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Sp. Akc.
Kopalń: Modrzejów, Miłowice, Niwka (Rudolf).
Węgiel pierwszorzędnej i powszechnie znanej jakości.
Zostawę uskuteczniłam w ładunkach wagonowych i detalicznych.
Ceny bezkonkurencyjne.
Sprzedaż drzewa opałowego, dębowego i sosnowego.

„ŻÓŁTA MUCHA”
(Tse-tse).
Tygodnik polityczno-satyryczny
PRENUMERATA: miesięcznie zł. 1,00
kwartalnie zł. 2,50
półrocznie zł. 4,50
rocznie zł. 8,00
Cena pojedynczego numeru 20 gr.
Adres Redakcji i Administracji Warszawa, Warchoła 11.
Konto w P.K.O. Nr 27.435.

Szewcy.
Najtaniej nabyć skóry w każdej ilości
można
w Spółce Szewców
PIOTRKOWSKA 79, — Al. KOŚCIUSZKI 22
Telefon 158-38
Filja Plac Reymonta 3/4 rog Napionkowskiego.
Specjalność. detaliczna sprzedaż zelówek trwałych na wędę

„MYŚL NARODOWA”
TYGODNIK
poświęcony kulturze twórczości polskiej
pod redakcją
Z. Wasilewskiego i J. Rembelińskiego.
Cena z dostawą kwartalnie zł. 9.—
Cena pojedyncz. egzemplarza 80 gr
Konto P.K.O. 31,05.
Adres red. Warszawa, Al. Jerozolimskie 17, II p.
Do nabycia wszędzie.

DRUCIANE,
ogrodzenia plecionki i tkaniny po bardzo zredukowanych cenach poleca
RUDOLF JUNG
Łódź, Wólczańska 151,
tel. 128 97.
Rok założenia 1894.

SKLEP
Ka zimiery Zielonko
Al. Kościuszki 37.
poleca: pończochy jedwabne, fildecos, skarpetki męskie, pończochy dziecięce reformy, rękawiczki wełniane, swetry i pończochy. Cena bardzo przystępna oraz przyjmuje pończochy do reperacji.

KINO-TEATR
STYLLOWY
dawniej „RESURSA”
Kilińskiego 123. Tel. 112-00.

Dziś.
w przepięknym filmie według słynnej sztuki scenicznej Feliksa Genery p t
Liljana Harvey
QUICK
W rolach głównych:
Juljana Harvey, Jules Berry, M. Andre, Armand Bernard i P. Brasseur.
Uwaga na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 grosze.

Dziś.
Następny program:
„Krew cagańska”
Początek seansów w sobotę niedziele i święta o godzinie 3 pp. w dni powszednie o godz. 5 popołudniu.
Aparatura dźwiękowa „PHILIPSA”
Wkrótce! WPKSO „Pod twoją obronę”